

ముంగిస కథ

వంశధార నది ఒడ్డునే మడపాం గ్రామంలో డాక్టరు అప్పారావుగారి ఇల్లు. నదికి తూర్పున ఎత్తైన ఒడ్డు. ఆ ఒడ్డు మీదనే అతని ఇల్లు. రెండు వాసల్లో ఒకటి మిద్దెటిల్లు. రెండోది అటకమీద గడ్డినేత ఇల్లు, ప్రతి సంవత్సరం వరదల్లో ఒడ్డు కూలిపోతూందని స్కారువారు కొండరాళ్లు వాలుగా పేరుపు పేర్చారు. అది పేర్చాక రెండు వరదలు వచ్చినా ఒడ్డు చెక్కుచెదరలేదు.

ఈ ఏటి ఒడ్డున వేసవిలో, నీలగిరిలా ఉంటుంది. చలికాలంలో చలి ఊళ్ళోకంటే హెచ్చే. అంగట నిల్చొని దక్షిణానికి పారే ఏరును చూస్తుంటే ఒళ్లు పులకరించే ప్రకృతి దృశ్యాలు అగుపిస్తాయి. దూరాన చరిత్ర ప్రసిద్ధికెక్కిన సాలిహుండాంకొండ ఎత్తయిన సరుగుడు చెట్లు, అరటి తోటలు. మబ్బులకు మనోహరమైన రంగులను ప్రసాదించే సూర్యాస్తమయం. ఫిబ్రవరి నెలలో చీకటి రాత్రి పడమటి ఆకాశంలో మెరిసిపోతున్న శుక్రగ్రహం పరుగు, మెల్లగా దిగువ జారుతున్న ఏటి గలగలల్లో చూస్తూంటే నాట్యానికి లయ కలిసినంత అందంగా ఉంటుంది.

ఈ ఏటి ఒడ్డున ఈ ఇంట్లో ఉన్న సుఖంతోపాటు కొన్ని ఇబ్బందులు కూడా ఉన్నాయి. వర్షాకాలంలో బొబ్బలు పెట్టుకుంటూ చెట్లనూ, శవాలనూ

తోసుకు వచ్చిన వరద వెల్లువ పాములను కూడా టీవంతో తెచ్చేది. ఆ రాళ్ళ సందుల్లో దాగున్న పాములు ఒక్కోసారి రాత్రివేళ ఇంట్లోనే ఉండేవి. ఒకనాడైతే ఒక పాము పైనించి పడుకునే మంచం మీదనే వడింది. ఆయుర్వేద వైద్య వృత్తితోపాటు వ్యవసాయం కూడా చేస్తున్న అప్పారావు పంటలకాలంలో ముఖ్యంగా ఇంకో ఉపద్రవాన్ని కూడా ఎదుర్కోవలసి వచ్చేది. ఎంతో వదిలంగా, భద్రంగా దాచిన దాన్యాలను ప్రతి సంవత్సరం నూటికి ఒక వదో వంతైనా ఎలకలకూ, పందికొక్కలకూ దారపొయ్యవలసిందే! ఈ రాళ్ళ సందుల్లో దాగున్న ఎలకలూ, పందికొక్కలూ రాత్రులు వీర విహారం చేస్తూండేవి. పగలు కూడా అటకను పాలించి, వాటిమీద ఉంచిన తినుబండారాలు, మిరుపకాయల బస్తాలు వగైరా పిప్పిచేసేసేవి. ఈ ఉపద్రవం నించి బయట పడ్డానికి ఆయన బోను పెట్టాడు. పడిన ఎలుకలను చంపడానికి మనసీయలేదు. దూరాన వదిలేస్తే మళ్ళీ ఆ మూషికరాజాలు. రాత్రింబవళ్ళు పరుగెత్తి మళ్ళీ తమ గుంపులో చేరేవి 'ఎలకల' మందు ఒక్కసారే పెట్టాడు. చచ్చిన ఎలుకలు ముక్కికంపు కొట్టేవి. ఇంట్లో ఉండలేకపోయేవారు. తరువాత అటకమీదనించి తెల్లని పురుగులు చచ్చిన ఎలకలనించి కింద బోంబేసేటప్పుడు రాలేవి. దానితో అతనికి భయం వేసింది. పెంచిన పిల్లి ఒకటి ఈ పందికొక్కల సమూహానికి జడిసిపోయినట్లుంది. ఇంట్లో పడుకోదు. యజమానురాలు పడుకున్న మిద్దె ఇంట్లో పక్కనే పడుకుంటుంది.

డాక్టరుగారికి ఇద్దరు పిల్లలు. కొడుకు వెయ్యి మైళ్ళ దూరంలో మిలిటరీ ఆఫీసరుగా ఉంటున్నాడు. కూతురు ఆత్మవారింట్లో ఎనిమిది మైళ్ళ దూరంలో ఉంటూంది. వీళ్ళకు ఎప్పుడు మనసు పుట్టినా ఇంటికి తాళం వేసి ఇద్దరూ ఉత్తరానికి కొన్ని వందల గజాలు నడిస్తే మర్రిచెట్టు ఉంది. ఆ నీడలో కూర్చొని కబుర్లు చెప్పుకుంటుంటే ఏ బస్సయినా ఎదురుగా ఉన్న రోడ్డుమీద ఆగితే ఎక్కి కూతురు దగ్గరకు వెళ్ళి ఒక రోజు ఉండటం కద్దు.

డాక్టరు ఎందరి బాధలనో కుదర్చగలిగాడుగాని ఈ ఎలకల, పాముల బాధనించి ఏముక్తి పొందలేకపోయాడు.

ఒకనాడు ఉదయమే ఒక ఎలకలవాడు వచ్చాడు. పేదవాళ్ళను ఒక కంట చూసే డాక్టరు బాబులుకు ఒక ముంగిస పిల్లను తెచ్చాడు. వాంతులతో సరిసరైపోయిన పెళ్ళాన్ని బాగుచేశాడని ఈ ఆరణం.

“ఇది నా కెందుకూ?” అన్నాడు డాక్టరు.

“బాబూ! మీకు పాములు, ఎలకలు బాధ. ఇది ఇప్పుడు బల్లిపిల్లలా ఉంది. ఆరు నెలల్లో పెరిగి పెద్దదయిపోతాది. అప్పుడు దీని మేలు మీకు తెలుస్తాది.”

“పెంపుడు జంతువా ఉండటానికి?”

“మన తరిఫీదుబట్టి ఉంటాది బాబూ! పదిహేను రోజులు ఒక గూడులో తాడుతో కట్టి పెట్టండి. ఏ పిల్లి, కుక్కా నొక్కేకుండా సూడండి. పాలన్నం తింటాది. నేపపిల్లలు తింటాది. ఏదైనా తీపివస్తువు తింటాది. అప్పుడు మెడలో మూడు మువ్వలు కట్టెయ్యండి దొరా!”

“మువ్వలు కట్టె ఎలకల్ని, పాముల్ని ఎలా వడుతుందిరా? పిల్లికి గంటలు కట్టిన చందం కదరా.”

“అది కాదు దొరా! మువ్వలు మోగితే ఆ ముంగిస జాతి దీనిని దగ్గరకు చేరనివ్వవు. వెలేస్తాయి. దానికింకో గతిలేక మనిల్లు వదల్లు.”

ముంగిస పిల్లను పట్టుకోడానికి డాక్టరుకు భయం వేసింది. ఆ ఎరకలవాడే మెడకు తాడు కట్టాడు. అది ఉంచడానికి వాడున్నప్పుడే ఒక డొక్కు చూశాడు. పాలన్నం ఇచ్చినా ముంగిస పిల్ల తినలేదు. కర్కర్ అని అరుస్తూంది.

“అది అలా అరుస్తూంది - అదెక్కడ బతుకుతుందిరా?” అన్నాడు డాక్టరు.

“తల్లినొదిలి ఉండటం కదా? రెండు రోజులు తల్లికోసరం ఏడుస్తుంది, బాబూ!”

“ఎక్కడ దొరికిందిరా ఇది?”

“అదిగో, బాబూ, - ఆ రోడ్డు దిగువ మర్రిచెట్టు మీద.”

“పదరా” అంటూ డాక్టరు లేచాడు. అక్కడకు ఇద్దరు వెళ్ళేసరికి రెండు పెద్ద ముంగిసలు చెట్టు చుట్టూ మీదకున్న తొర్రలోనికి ఆదేపనిగా అరుస్తూ పరుగెత్తుతున్నాయి.

“పాపం, పిల్లను వెదుక్కుంటున్నాయి. నాకెందుకురా ఆ పాపం? తెచ్చి వదిలేద్దాం.”

“వద్దు, దొరా! ఆటికి మళ్ళీ పిల్లలు పుడతాయి. కోవగించుకోకుంటే ఉన్నమాటంటాను - మీకు మరి పుట్టరుకదా! ఆ పిల్లే పెరిగి మీకెంతో ఉపకారం చేస్తోంది. అది పెంపకానికి ఎల్లించి దొరా! దాని తల్లి, తండ్రి మీరే ఇప్పుడు.”

డాక్టరు, ఒక్కడే తిరిగి వచ్చాడు అప్పుడే డాక్టరు భార్య అమ్మాయమ్మ దాని గోలను కొంత పంచదార పోసిన రొట్టెముక్కనిచ్చి తగ్గించింది. రెండు మూడు రోజుల కొకసారి ఆ ఎరకల ఎండన్న వచ్చి చూసి పెంచడం విషయంలో సలహాలిచ్చిపోయేవాడు.

అమ్మాయమ్మకు వంటా పెంటా అయ్యాక ఈ ముంగిసతోనే కాలం గడిచిపోయేది. అలా చూస్తూండగానే అది కాలి బొటనవేలంత అయిపోయింది. పదిహేను రోజుల్లో దానికి డొక్కులో పెట్టే అవసరం లేకపోయింది. తాడు

మెడకు కట్టి అది ఎటు తీసుకువెళ్ళే అటు తిప్పేది, చుంచుమూతి, మూతి చివర లేత ఎరుపు, ఊదారంగు శరీరం. కొండ చీపురుకట్టలా తోక, చిన్న కళ్ళూ, చెవులూ....గెంతుతూ నడుస్తూంటే మువ్వలు గలగలలాడుతున్నాయి. దానికి పేరు కూడా అమ్మాయమ్మ పెట్టింది.

“బయ్యన్న .... బయ్యన్న....”

నెలరోజులకల్లా ఏ తాడు అక్కరేకపోయింది. పేరు పెట్టి పిలిస్తే పరుగెత్తుకు వస్తూంది. రోజుకు రోజూ తిండితో పెరిగిపోతూంది. మూడు నెలలకు చుంచెలకలా ఎదిగిపోయింది. ఇప్పుడు దాని నివాసం ఇల్లు కాదు. పెరట్లో ఉన్న కర్రడొక్కు కాదు. ఏటి ఒడ్డున రాళ్ళ పేరుపులో ఒక బిలం. ఉదయం కాఫీ వేళకి బిలంనించి బయటకు వచ్చి ఆటకమీదకెక్కి గోడలమీదనించి పాకుతూ ఘల్లుఘల్లుమంటూ మెల్లగా దిగువకు దిగుతుంది. అమ్మాయమ్మ ఆ మువ్వల మోత వినగానే “బయ్యన్నా రారా....” అని పిలుస్తుంది. దానికోసం ఒక పాతచేట గోడదగ్గరే పరిచి ఉంటుంది. దానిమీద కూర్చోని ఒకసారి ముందుకాళ్ళు రెండూ ఎత్తుతుంది. ఇడ్డి పంచదార వెయ్యకుండా ఎదర పెడితే అలుగుతుంది. పంచదార వెయ్యగానే అంతముక్క అయిదు నిమిషాల్లో మింగేస్తుంది. మళ్ళీ తిరుగు ప్రయాణం. అటు దాన్యపు గాదెలు, ఇటు అటక, ఇంటి చుట్టూ ఒకసారి సాయుధ బతునిలా తిరిగి మళ్ళీ బిలంలోనికి వెళ్ళిపోతుంది.

అమ్మాయమ్మ మధ్యను ఒకసారి ఏటి ఒడ్డుకు వచ్చి “బయ్యన్నా!” అని కేకవేస్తే, ఒకసారి చాలు. ఘల్లుఘల్లున వస్తుంది. చేతిలో చేపను చూపిస్తుంది. అది ఇవ్వకపోతే ఆమె పాదాలపై నిల్చుని పైకి పాకడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. అమ్మాయమ్మ దాన్నోసారి ఎత్తుకుని. “నీకేరా, బయ్యన్నా....” అంటూ ఆ చేప కింద పడెయ్యగానే చేతిలోనించి తప్పించుకుని చేపను పట్టుకుని బిలంలోకి వెళ్ళిపోతుంది.

ఈ బయ్యన్న ఇప్పుడు ఇంట్లో ఒక ముద్దు పిల్లాడు. కడుపునిండా పెట్టకపోతే వాడు ఎంతో మారాం చేస్తాడు. అమ్మాయమ్మ కాళ్ళావేళ్ళా పడతాడు. ఏ పని చెయ్యనివ్వడు. అదేపనిగా అరుస్తాడు. ఆమె మీదికే చెవిలో ఏదో చెబుదామని ఎగబాకిపోతాడు. ఆ చిన్ని కాళ్ళతో అడ్డాలలో పిల్లడు తల్లికి మూతితో, కాళ్ళు చేతులతో గిలిగింతలు పెట్టినట్టు పెడతాడు.

బయ్యన్న వాళ్ళ దృష్టిలో ఇంకా అర్నెల్ల పిల్లడే. కాని, వాడు ఇంటి యజమానైపోయాడు. ఇంటి యజమాని సాధించలేక, విసిగి వదిలేసిన పనులన్నీ ఈ ఆరు నెలల యువకుడూ సాధించేవాడు. ఇంట్లో ఎలకలు లేవు. పందికొక్కు లింకెటు పారిపోయాయో? ఏ తుప్పలు పట్టేశాయో? పాము పిల్లయినా మచ్చుకు కనపడలేదు. పాము పొరలు వెతుకుదామన్నా ఏటి ఒడ్డున కనబడలేదు.

ఈ సంవత్సరం వాళ్ళు ఎక్కడ, ఏది, ఎలా విడిచి పెట్టినా అలాగే ఉంటుంది. కూరగాయలు బోనె పెట్టిమీద వదేస్తున్నారు. ధాన్యం ఒకోసారి అలా నేలమీదో, బుట్టల్లోనో ఉంచేస్తున్నారు. ఏటిపై వచ్చే చల్లగాలి హాయిగా పీల్చి, వెన్నెలను తెరచాప చేసుకొని, నావలా కదిలే నీటిని చూస్తూ, ఏటి ఒడ్డున నిల్చుంటున్నారీదదూ. ఒకోసారి వాళ్ళ యావనపు రోజులు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటున్నారు. ఇదివరలా ఏ పామైనా కాళ్ళకు చుట్టుకుంటుందన్న భయం లేదు.

అలా అంత రాత్రి మీద నిల్చునే ఇంట్లో పావడిని పిలిచినట్టు “బయ్యన్నా, రారా....” అని పిలిచే ఒక్కసారి ఘల్లుఘల్లుమని మువ్వల చప్పుడు వినిపిస్తుంది. దగ్గరకు వచ్చి చుట్టూ ఇద్దరికి నమస్కరిస్తున్నట్టు ప్రదక్షిణంచేసి తలవెత్తి ఒక్కసారి చూసి అమ్మాయమ్మ పాదంపై కూర్చుంటాడు. ఆమె బయ్యన్నను చేతితో తీసుకుని భుజంమీద కూర్చోబెట్టుకుంటే ఆ మూతితో ఆమె బుగ్గ నిమరుతాడు. “వెళ్ళిపో బయ్యన్నా, నీ గూటికి” అంటే మళ్ళీ ఘల్లుఘల్లు మంటూ వెళ్ళిపోతాడు.

ఒకనాటి తెల్లవారు ఝామునే డాక్టరు ఇంటి ముందు గంభీరంగా ఖైరవయ్య చేతిలో కర్రతో నిల్చున్నాడు. వాడు వీళ్ళకు దూరపు చుట్టం. వీళ్ళకు వాడికంటే జరుగుబాటు హెచ్చని కన్ను కుట్టుకుంటున్నాడు. ఏదో సాకుతో వీళ్ళమీద విరుచుకుపడ్డానికి ఉరుకుతూంటాడు. కోపంతో భయంకరుడై పోతాడు మాంచి పొంకంతో మెలితిరిగిన నల్లని బొద్దుమీసాలపై నిమ్మకాయలు నిలబెట్టగలసంటాడు. పెరిగిన జుత్తుకు వంకీలు తిప్పి వెనక్కి వదిలాడు.

వాకిట అయిదు చచ్చిన కోడిపిల్లలను విసిరి “చూడు, మీ బయ్యన్న పని” అని హుంకరించాడు.

“ఏమైందన్నాడు డాక్టరు.

“నే చెప్పాలా? రాత్రి బయ్యన్న ఈ కోడిపిల్లల్ని నొక్కేసింది.”

“ఎవరు చూశారు?”

“దీనికి సాక్ష్యం కావాలా?”

“నీవు కష్టారజేస్తే పనికిరాదు. అసవసరంగా మా బయ్యన్న మీద నేరం మోపక. అలాంటి పని చెయ్యదు. ఎవరో పిలిచి వేస్తే తింటాడు. అంతే.”

“నీకు సాక్ష్యమే కావలిసి వస్తే తెస్తాను.”

వాడి పొరుగునుంచే సాక్ష్యం తెచ్చాడు. గడపలో నున్న కోడిపిల్లల్ని హతమార్చింది. మీ బయ్యన్నేనని చెప్పగానే ఇది దొంగ సాక్ష్యమని కేక లేశాడు. డాక్టరు.

“వీటి ఖరీదు వది రూపాయలు. ఇచ్చేయి.”

“అనవసరంగా నేనెందు కివ్వాలి? మా బయ్యన్న పీకలు కొరికే నీచుడు కాదు. నేను ఒక్క దమ్మిడి ఇవ్వనంటే ఇవ్వను.”

“సరే, పెద్దింటివాడివి. పసిమితో ఎగురుతున్నావు. నాకు నష్టం వచ్చింది. నీకు కాదుకదా! ఈ కోళ్లు నాకు హక్కయినవి కావనుకుంటాను” అంటూ ఆ కోడి పిల్లలను ఏట్లోకి విసిరేశాడు. ఇట్టే ఎగురుతున్న గెద్దలు అందు కున్నాయి. వాటిలో అవి వెంట తరుముకున్నాయి.

కోపంతో ఇంట్లోకి వచ్చిన డాక్టరుతో భార్య అంది: “వాడు క్రూరుడండీ! పోనీ, కొంతలో కొంత ఇచ్చి సముదాయించలేకపోయారా?”

డాక్టరు ఖస్సుమన్నాడు. “వెధవ, అనవసరంగా మన బయ్యన్న మీద నిందలేస్తే పడతామా? అదే అక్కడకు వెళ్తుంటే ఘల్లుఘల్లుమని శబ్దం వినపడేది కాదా? పెట్ట అరిచేది కాదా? పీళ్లు లేవేవాళ్లు కారా?”

భైరవయ్య ఇంటికి పోయి నలుగురూ వింటూండగా “పోయింది పొల్లు. మనం బానంటే ఆ పెద్దోడు కాదంటున్నాడు. వాడి కది తిన్నన. మనకి కావలసింది జాగ్రత్త. మిగతా కోడిపిల్లల్ని జాగ్రత్తగా చూడు. ఇంట్లో ముయ్యి. మనం వీధిలో పడుకుందాం!”

పది రోజులు గడిచిపోయాయి. డాక్టరు దగ్గరకు మందుకి వచ్చాడు భైరవయ్య డాక్టరు పైసా పుచ్చుకోకుండా మందిచ్చాడు. కోడిపిల్లల ఊసే మరిచిపోయారు.

పట్నంలో కూతుర్ని చూద్దానికి డాక్టరూ, భార్య ఉదయమే బయలు దేరారు. ఇల్లుకు తాళాలు వేశారు. పెరటి డొక్కులో పాలన్నం గిన్నెలో పెట్టి “బయ్యన్నా, మధ్యాన్నం తినరా! పట్నం వెళ్ళి సాయంత్రానికి తిరిగి వచ్చేస్తాం ఇల్లు జాగ్రత్త” అంటూ అమ్మాయమ్మ చెప్పి మరీ వెళ్ళింది.

బయ్యన్న వాళ్ళ వెంట వద్దన్నా పడ్డాడు. ఇద్దరూ మురివెట్టు కింద బస్సు కోసం కూర్చుంటూనే ముంగిస అరుపులు విన్నారు. ఆత్రంగా తిరిగి చూసేసరికి ఒక ముంగిస కాదు. బయ్యన్న కాక మరి రెండు ముంగిసలు. ఆ రెండు ఆ చిన్న చెవులు రిక్కించి కోపంతో ఆరుస్తున్నాయి. బయ్యన్న దారి కడ్డ మయ్యాయి. బయ్యన్న వాటిని చేరాలని ఆత్రపడుతున్నాడు.

“అవిగో అవే, ఆ రెండు బయ్యన్న అమ్మా, నాన్నా” అన్నాడు డాక్టరు. ఇద్దరూ వింతగా చూస్తున్నారు. ఆ రెండు బయ్యన్న మీద ఉరకడానికి సిద్ధమౌతున్నాయి. బయ్యన్న కులంనుంచి వెలివేసిన మనిషిలా ఉన్నాడు.

“చంపగలవండి. వాటిని తోలండి” అంది భార్య. వాటిని అదిలించి “ఠాఠా, బయ్యన్నా” అంటే మెల్లగా మూతి వంచుకుని అమ్మాయమ్మ దగ్గరకు

వచ్చి పాదంమీద వడుకున్నట్లు వంగిపోయాడు. ఆమె ఎత్తుకొనగానే మూతి దగ్గర మూతి పెట్టి మెల్లగా అరుస్తున్నాడు.

“మీ అమ్మా, నాన్నా నిన్ను రానివ్వలేదని ఏడుస్తున్నావా? మేం ఉన్నాం కదరా....నీ అమ్మను నేను, అరుగో, మీ నాన్న....వెళ్ళు ఇంటికి-ఇంట్లో నీవు లేకపోతే శత్రుమూకలు దాడిచేసేస్తాయి. వెళ్ళు, నాయనా .... వెళ్ళరా.” అమ్మాయమ్మ ఒక ముద్దు పెట్టుకొని అంతదూరం వెనక్కువచ్చి విడిచిపెట్టింది. రాను రాను ఘల్లు ఘల్లు మనే శబ్దం దూరమైపోతూంది. ఇంతలో బస్సు వస్తూంది. డాక్టరు పిలుస్తున్నాడు. తిరిగి రోడ్డువెపుకు పరుగెత్తింది. తిరిగివచ్చిన బయ్యన్న ఇంటిచుట్టూ అంతా సరిగ్గా ఉన్నాయోలేవో అని ఒకసారి తిరిగివెళ్ళి బిలంలో కూర్చున్నాడు.

పది గంటలయింది. ఇంకా పాలన్నం తినటానికి సమయం కాలేదు. ఆ సమయం వస్తే గంటలు విన్నట్లు మరి వెళుతుంది. “బయ్యన్నా రారా....” అన్న పిలుపు ఒకసారి బిలంనించి వచ్చి చూశాడు. మళ్ళీ పిలుపు. భైరవయ్య ఒడ్డులో నిల్చున్నాడు. వీధిలో ఎవ్వరూ లేరు.

“రారా, బయ్యన్నా....ఇదిగో చేప....రారా....రారా”

గంటల మోత వినిపించింది. చెంగుచెంగున రాళ్లన్నీ ఎగ్రబాకింది. భైరవయ్య చేతిలో చేప చూశాడు. కొద్దిగా జరిగాడు భైరవయ్య. ఒక్కసారి “నీకోసం చేప తెచ్చానురా బయ్యన్నా, రారా....” అన్నాడు.

కొద్దిగా నక్కుతూ....కాస్త ముందుకు వస్తూ, మళ్ళీ మూలదాగుంటూ.... మళ్ళీ ఒకసారి చూసి....మళ్ళీ మందార చెట్టుచాటున దాగుంటూ అతని గొంతుక విని చివరకు వాకిటలో చేపను పసి కట్టేశాడు బయ్యన్న.

అందుకోడానికి ఘల్లుమని శబ్దం చేస్తూ ఉరికాడు. ఎదురుగా మునకాల కర్ర పట్టుకుని మీసం తిముడుతూ నిల్చున్న భైరవయ్య ఒక్కసారి కర్రెత్తి దబీమని బయ్యన్న శరీరం మీద వేశాడు. బయ్యన్న ఒక్కసారి అరిచి “వద్దు! వద్దు! నేనేం పాపం ఎరగ” నన్నట్లు ఆ మూతి ఎత్తాడు. “నీకో నమస్కారం. అనవసరంగా చంపకు” అన్నట్లు ఆ ముందుకాళ్ళు రెండూ లేచున్నాయి. మళ్ళీ దబీమని ఇంకో దెబ్బ. బయ్యన్న కిలకిలా తన్నుకుంటున్నాడు. మరి రెండు దెబ్బలతో మూగబోయాడు.

భైరవయ్య తోక పట్టుకుని ఎత్తాడు. నోటివెంబడి రక్తం కారుతూంది. ఆ చిరువళ్ళు కనిపిస్తున్నాయి. మనుషులను చంపగలిగే విషసర్పాలను కొరికి కొరికి ముక్క-ముక్కలు చెయ్యగల పళ్ళవి. పామును చూడగానే వీరావేశంతో గెంతి దెబ్బలాడగల కాళ్ళవి. తేలేసి ఉన్నాయి. అంత చిన్న కళ్ళయినా ఎలకల

మందలను పందికొక్కుల మూకలను గడగడలాడించేవి. అలాంటి కళ్లు మూత బడినాయి. "బయ్యన్నా, రారా" అంటే ఈ మానవాళి అరుపంతా సౌహార్దం, ప్రేమతో నిండి ఉంటుందనీ, వాళ్ళ కరుణతో తనలాంటి జంతుజాలానికి కడుపు నింపుతారని ఆశతో ఆ పిలుపు వింటుండిన చెవులు శాశ్వతంగా చెముడయ్యాయి.

భైరవయ్య వీరావేశంతో ఆ తోక పట్టుకుని బలం అంతా ఉపయోగించి పారుతున్న ఏటిలోనికి బయ్యన్న శవాన్ని విసిరేశాడు. కింద రక్తం పడిన జాగాలో మన్నంతా ఎత్తి ఏటిలో పారేశాడు. ఏమీ తెలియనట్లు ఏటికి పోయి కాళ్ళుచేతులు కడుక్కున్నాడు.

బయ్యన్న శవం ఏట్లో కొట్టుకుపోయింది. కుళ్ళిపోలేదు. ఒక ఒడ్డుకు చేరింది. ఒక ఆకలిగొన్న గడ్డకు ఆహారమైంది.

సాయంత్రం ప్రొద్దు గుంకకుండానే ఉదయం పశువులను తోలుకువెళ్ళిన పసివాడు తిరిగి వచ్చాడు. పట్నం నించి డాక్టరూ, అమ్మాయమ్మ తిరిగివచ్చారు. బయ్యన్నకు తీపి వస్తువులు ఇష్టమని, ఎండుచేపలు మరీ ఇష్టమని, అమ్మాయమ్మ అవే కొనుక్కుని వచ్చింది.

ఇంటికి రాగానే ముందు బయ్యన్న తిన్నాడో లేదోనని పెరటిడాక్కులో చూసింది. పాల అన్నం అలాగే ఉంది.

"చూడండి, మన బయ్యన్నకు ఎంత దర్జాయో! చెప్పి మరీ వెళ్ళినా — తినలేదు."

"నీవు దగ్గర ఉండి తినిపిస్తేగాని తినడే!"

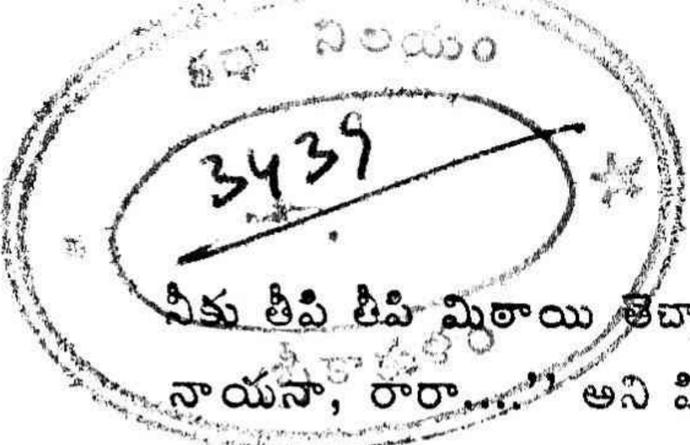
సంచితోని ఒక ఎండుచేపను తీసుకుని, అమ్మాయమ్మ ఏటి ఒడ్డుకు వచ్చింది.

"బయ్యన్నా, రారా....నీ కిష్టమైనది తెచ్చాను రా....రారా....నాయనా .... రారా...." పిలిచింది. మళ్ళీ మళ్ళీ పిలిచింది. చీకటి వడ్డవరకూ పెరట్లో, అంగట, ఇంట్లో ప్రతిచోటా పిల్చింది.

"ఎక్కడ తప్పిపోయాడో, ఇంటికి తెచ్చి దిగబెట్టకుండా మధ్యను వదిలి వచ్చేశాను. ఆ పాడు బస్సు అంత నేపు రానిది, అప్పుడే వచ్చేయాలా? తోవలో ఏ కుక్క నొక్కేసిందో, ఏ పిల్లి దట్టేసుకుందో, ఆ రెండు ముంగిసలు వచ్చి దానిమీద పడ్డాయేమో?"

"అంత చీకట్లో కూడా మొగుడితో కలిసి మర్రిచెట్టు వరకు కేకలు వేసు కుంటూ వెళ్ళింది. పిల్చింది. తిరుగవస్తూ ఎన్నో విదాల పిలిచింది.

ఇంటికి వచ్చినా చంట లేదు. నోట్లో మంచిసీరైనా పొయ్యలేదు. రాత్రి అంతా జాగారం చేసింది. మధ్యన లేచి వచ్చి నీటి ఒడ్డున "నాయనా, బయ్యన్నా

నీకు తీపి తీపి మిఠాయి తెచ్చానురా! నీ కిష్టమైన చేపలు తెచ్చానురా! రారా....
నాయనా, రారా.... అని పిలిచింది.

తెల్లవారినా ఆ ఘల్లు ఘల్లు శబ్దం వినబడలేదు. ఉదయమే తలకు స్నానం చేసి దేవుని గదిలో గంటనేపు కూర్చోని, నా బయ్యన్నను నా కియ్యమని మొక్కింది. నలుగురిచేత వెతికించింది. వాడు దొరికితే వూజలు పురస్కారాలు చేస్తానంది.

రెండు రాత్రిళ్లు గడిచిపోయాయి. బయ్యన్న జాడ లెలియలేదు. మూడో రాత్రి ఆటక పైన చప్పడయింది. ఆతంగా లేచింది. అది ఘల్లుఘల్లుమన్న శబ్దం కాదు. పట్టుక్కు పట్టుక్కుమని శబ్దం వినిపిస్తూంది. లై టె త్తి చూస్తే ఇది వరలా బాహాటంగా ఒదిలేసిన ధాన్యాన్ని ఎలకలు పచనం చేస్తున్నాయి. వాటిని తోలాలన్న మననైనా పుట్టలేదు.

ఇప్పటికీ చేపలు కొంటే ఇది బయ్యన్నకని ఒకటి ఉంచుతుంది. ఒక కాగితంపై ఆ బయ్యన్న బొమ్మ గీసి కత్తిరించి, మెడకు మూడు మువ్వలు కట్టి ఆ డొక్కులో ఉంచుతుంది. గాలికి కదిలితే ఆతంగా వెళ్ళి చూస్తుంది. పాలు కలిపిన అన్నం ఆ డొక్కులో పెడుతుంది. ఏ పిల్లలో పాలు కలిపిన అన్నం తింటే - అది బయ్యన్నే తిందేమోనని ప్రమపడుతుంది.

బయ్యన్న ఎక్కడో బతికివున్నాడని, ఎవరో ఇనపగొలుసుతో కట్టేశారని, ఆ గొలుసు పటుకు పటుకుమని నమిలి, తెంపుకుని తనను చూడటానికి ఎప్పటి కైనా వస్తుందని అమ్మాయమ్మ విశ్వాసం.

ఒకనాడు ఉదయం, పొద్దు కాస్త మీదికి లేచింది. భైరవయ్య ఇంట్లో నించి కోడిపిల్లలను వదిలాడు. పెట్టతో పిల్లలు ముందుకు కదిలి ఏటి ఒడ్డుకు వెళ్ళాయి. డాక్టరు ఇంటి ఎడర వీధి అది. చింతచెట్టు కింద ఏటి ఒడ్డులో రాలిన గింజలను కోళ్ళ పిల్లల సమాహం ఏరుకుంటున్నాయి. బయ్యన్న బాధ తప్పించు కున్నందుకు భైరవయ్య మురిసిపోతూ ఇంక, కోళ్ళను ఆ రాత్రి నించి అరుగుల మీద విడిచిపెట్టినా భయం లేదనుకున్నాడు. అంత శ్రమపడి పిల్లలు చేసిన ఆ కోడిపిల్లల రంగుల వేపు చూసి మురిసిపోతున్నాడు. ఇందులో నిత్యం గుడ్డు పెట్టే పిల్లలు, కోళ్ళ పందానికి పనికివచ్చే వుంజులను బాగా తయారుచెయ్యగల నని దీమాగా అనుకున్నాడు.

అలా అతను చూస్తుండగానే తన కళ్ళనే నమ్మనట్టు ఒక ముంగిస— బయ్యన్న కంటె మరీ పెద్దది, బీకరమైంది, లేతనలుపు రంగుది — కోడి పిల్లలపై ఉరుకుతూ ఒకదాన్ని పట్టుకుంది. భైరవయ్య పరుగెత్తి వెంట తరి మాడు. రాళ్ళలో ఏ బిలంలోనికి పోయిందో ఎంత వెదికినా దొరకలేదు. తిరిగి

